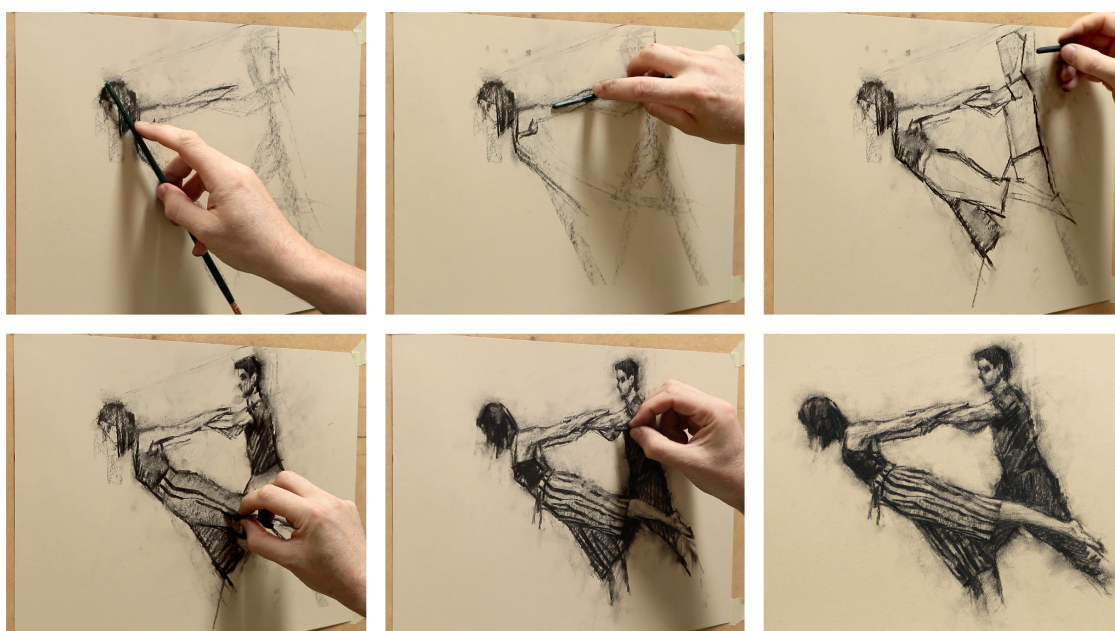

Awgrymiadau darlunio ffugurau i artistiaid ifanc

Mae'r tudalennau hyn wedi'w addasu o weithdy ar-lein ddarperir gyda dawnswyr Ballet Cymru Beth Meadway a Andrea Battaggia rhan o ysgol haf 2020 Criw Celf, gellir ddefnyddio yr awgrymiadau nodir isod i ddarlunio ffugurau (a phaentio) mewn unrhyw leoliad. Fedrwch ddefnyddio yr un technegau i greu ddarluniau o ffrindiau, telulu neu unrhyw un arall! Ffedrith hyn fod yn darlunio o fywyd – ble mae'r model(au) yn aros yn llonydd iawn tra rydech chi'n darlunio nw – neu fedrwch chi weithio o fideos neu o ffotograff.

Gewch ddefnyddio waeth beth fo deunyddiau wyt ti'n hoffi i ddylunio y lluniau – pensilau, creonau, pastelau a fel y blaen – neu, fel fi, fedrwch chi ddefnyddio siacrol. I'r darluniau defyddias i:

- **Ffyn Siacrol** – darnau byr o Helyg wedi'w llosgi. Mae'n gyfrwng henfyd a amlbwrpas, sydd yn dda pan ddarlynio yn gyflym
- **Papur Siwgr** – fforddiadwy a mwy garw na papur certrisen. Ar gael mewn lliwiau gwahanol
- **Ffon syth i gwirio mesuriadau a onglau** – gellai hwn fod yn pensil, brwsh paent neu gweillen fwyta, beth bynnag arall sydd wrth law

- **Rwber.** Dwi'n defnyddio rwber pwti, sy'n gallu cael i'w mowldio i siapiau gwahanol ac sydd yn arbennig o ddefnyddiol tra gweitho a siarcol
- **Sefydlyn neu Chwistrell Gwallt**, i 'osod' y darlun pan mae wedi gorffen i ddiogelu difwyno damweiniol

Mae sawl dulliau gwahanol i ddylunio ffigurau i archwilio tra darganfod arddull eich hyn.

Dyma rhai awgrymiadau allai fod yn ddefnyddiol:

- **Dewch o hyd i ystum diddorol.** A yw'r ystum yn un sydd yn adlewyrchu llonyddwch neu symudiad? Pa syniadau neu deimladau mae'n eu gyfleu? A yw yn awgrymu stori? (Os ydech chi yn gwithio yn fyw, genwch yn siwr fod yr ystum yn gyfforddus i'r model!)
- **Cyn dechrau, dychmygwch syt fydde chi'n hoffi i'r darlun edrych ar ol gorffen.** Wnewch chi ddylunio yr olygfa i gyd neu rhan ohonno? Beth fydd maint rhannau angen bod i ffitio ar y dudalen?
- **Oni bai eich bod yn cynllunio darlun cyflym iawn, gwnewch fraslun cras o'r cyfansoddiad cyfan cyn dechrau gwaith yn rhy fanwl ar un ardal.** Fydd hyn yn osgoi trafferth nes ymlaen fel darganfod fod rhai pethau rydech chi wedi'w arunio yn ofalus yn y lle anghywir neu y maint anghywir.
- **Meddyliwch am y cyfrannau –** beth yw maint elfennau unigol y ffugur i gymharu a eraill? Er enghraifft, fydd coes yn fwy ar y dudalen na pen, ond gymaint mwy? I ddarganfod fedrwch gymryd mesuriad o'r pen a cyfri sawl gwaith fydd yn ffitio i mewn i'r goes. Defnyddiwch ffon syth (fel gwialen fwyta) i wnaed hyn.
- **Weithiau fyddwch chi yn gwnaed cangymeriad neu yn newid eich meddwl am elfen o'r darlun. Mae hyn yn iawn. Mae'n ran or broses greadigol.** Pan gweithio gyda siarcol defnyddiwch eich bawd i drochi dros riwbeth sydd angen ei newid. Os yw'r darlun yn dechrau dod yn rhy flêr fedrwch ddefnyddio rwber i dacluso, ond tria' beidio poeni am hyn tan y diwedd.
- **Dewch i adnabod y rhannau golau a tywyllaf.** Os yw'n anodd i weithio allan, ceisiwch giledrych ar y ffugur, sydd yn symleiddio ystod arlliw ac yn helpu i weld y brif ardaloedd o olau a cysgod.

- **Meddylwch am y gofod mae'r ffugur ynddo.** Wyt ti'n medry gweld y llawr? Ydi'r ffugur yn bwrw cysgod? Wyt ti eishiau cynnwys eitemau o'r cefndir i mewn i'r darlun?
- **Paid bod a ofn i ddefnyddio 'trwydded artistig'.** Os wyt ti'n meddwl all y darlun fod yn well gyda newidiadau, newid o! (Gwnes i hyn gyda trowsus Beth yn y braslun i Criw Celf yn neud y streipiau mwy trwchus ac yn gryfach na mewn bywyd go iawn.)
- **Cymerwch gam yn ôl yn rheolaidd tra bod y darlun yn datblygu,** fel bod ti'n gweld o chydig yn bellach i fwrdd a i wnaed yn siwr fod yr elfenau i gyd yn gwithio gyda'i gylidd.
- **Gwybod pryd i stopio!** Paid teimlo fod rhaid arlunio pob manylyn, yn enwedig gyda rhannau cymleth fel dwylo neu wynhebau. Mae gormod o fanylion mewn rhai ardaloedd yn medru tynnu sylw o weld y llun yn ei chyfanrwydd, felly meddylwch syt y gallwch symleddio neu gadael rhai darnau ddim wedi'w gorffen yn llwyr.

Ac os wyt ti'n defnyddio siarcol, paid anghofio i osod y gwaith ar ol gorffen. Rhowch chwistrell ysgafn a llyfn or sefydlyn neu chwistrell gwallt i'w gadw yn ddiogel rhag trochi. (Gwnewch yn siwr eich bod yn gwnaed hyn y ty allan neu mewn ystafell wedi'i hawyru'n dda.)

Mae arlunio ffugurau yn ymwneud yn llwyr a arbrofi, chwarae gyda syniadau, a dysgu drwy brofiad. Gyda ymarfer byddwch chi'n gwella.

Gallwch weld fideo treigl amser ohonof i yn darlunio y darulyn uchod (ac eraill) ar fy Instagram [yma](#).

Gwybodaeth am weithgareddau Criw Celf [yma](#).

My fy ngwaith presennol yn canolbwyntio ar gydwithio o bell gyda dawnsyr ar-lein yn cael ei gefnogi gan Cyngor Celfyddydau Cymru a Ballet Cymru.

Carl Chapple
www.carlchapple.com

